

En redegørelse for arvingers retsstilling i et bobestyrerbo, belyst ud fra en redegørelse for et aktuelt bobestyrerbo i Danmark, samt en redegørelse for forholdet imellem skifteretterne og landsretterne i Danmark.

Vi lever ikke i et ordentligt retssamfund, idet der står alt for meget respekt omkring domstolene. Jeg har efter at have været arving i et dødsbo erfaret, hvordan arvinger behandles inden for skifteretssystemet, og dette har gjort, at jeg med den viden, som jeg har fået, kan se, at der er noget, som bør laves om!

Jeg har ikke meget respekt for skifteretssystemet, og det er min opfattelse, at politikerne har truffet nogle forkerte beslutninger bl.a. i forbindelse med, at der blev indsat autoriserede bobestyrere til at varetage en bobestyrerbehandling. Der er blevet givet for meget magt til bobestyrerne, hvoraf nogle ikke er i besiddelse af den moral, som skal til, for at forvalte et dødsbo på en ordentlig måde. Tanken fra politikernes side har været, at det ville borge for en ordentlig og professionel bobehandling, såfremt den var lagt i hænderne på nogle autoriserede bobestyrere, men det er desværre gået stik modsat! Der er alt for lidt kontrol med bobestyrerne fra skifteretternes side, og landsretten, i hvert fald Vestre Landsret, støtter i stærkt kritisabel grad skifteretterne og ikke arvingerne. Dermed opstår der uretfærdighed, og arvingerne bliver den tabte gruppe til fordel for nogle bobestyrere, som dermed egentlig er blevet til arvinger og ikke kun til bestyrere af dødsboer. Det kræver en høj grad af moral at forvalte magt, og magten kan nemt misbruges. Dette gælder såvel inden for retsvæsenet i sin helhed som inden for ældreområdet i Danmark, hvor magten også misbruges, fordi det er nemt at misbruge og udnytte svage grupper som f.eks. de ældre. Imidlertid er det ikke de ældre, der er den centrale gruppe i forbindelse med bobestyrersager, men derimod det problem, at der ikke er nogen beskyttelse af arvingers rettigheder. En bobestyrer kan forvalte et bobestyrerbo ud fra en intention om at skaffe sig selv den største indtægt, og ingen skrider ind, hverken fra skifterettens eller fra landsrettens side. Jeg har i forbindelse med det bobestyrerbo, som jeg desværre gik hen og havnede i, kunnet konstatere, at bobestyreren har forvaltet boet ud fra en intention om selv at få den størst mulige indtægt ud af boet. Som enearving i boet skulle jeg have haft en del at skulle have sagt, men faktum var, at bobestyreren ud fra en hensigt om at fratage mig enhver indflydelse over boet, iværksatte en insolvensbehandling af boet, selv om boet ikke var og er insolvent, men på den måde kunne han fratage mig indflydelsen over boet. På samme tidspunkt som bobestyreren bad en kontorfuldmægtig om at sætte boet under insolvensbehandling, havde han truffet en beslutning om at sælge hele ejendommen, idet han forsøgte at påstå, at dette var nødvendigt for at betale boets gæld, foruden at jeg blev spurgt om, hvorvidt jeg ville udtage stuehuset, således at al landsbrugsjorden blev frasolgt. Jeg blev bedt om at give adgang til

landsbrugsmæglerne, hvilket jeg ikke ville medvirke til, da ejendommen ikke skulle sælges.

Jeg klagede til skifteretten over bobestyreren, men dette fik jeg ikke noget som helst ud af, idet skifterettens leder konstant støttede bobestyreren. Den advokat, som jeg i en periode havde sat på sagen i foråret 2016, gav udtryk for, at der foregik kammerateri imellem bobestyreren og skifterettens leder. Jeg indgav flere klager til skifteretten, bl.a. en klage over, at boet var sat under insolvensbehandling, og eftersom beslutningen var truffet af en kontorfuldmægtig og ikke af en jurist, sendte Vestre Landsret denne beslutning tilbage til skifteretten til fornyet behandling. Der blev sat en frist til d. 18. marts 2016, hvor jeg kunne komme med en dokumentation for, at boet var solvent, og for at gøre dette var jeg nødt til at have bistand af en advokat fra Vejle. Der blev fremlagt en beregning af boets likviditet og solvens, og i denne forbindelse blev en vurdering af ejendommen vedlagt som dokumentation for boets solvens. Bobestyreren valgte samme dag uden selv at have fremlagt nogen form for dokumentation at standse sin insolvensbehandling af boet, men inden han gjorde dette, nåede han at starte en sag ved skifteretten som følge af nogle papirer, som han manglede at få (i stedet for blot at rykke for disse på en pæn måde), foruden at han iværksatte en fogedsag for at udsætte mig af ejendommen som følge af, at jeg ikke havde villet give adgang til Landbrugsmæglerne. Bobestyreren nåede således, lige før han standsede sin insolvensbehandling at indlede 2 sager imod mig.

Samtidig havde jeg som lodtager i boet fået en frist til d. 7. april 2016 til at udtage en stævning imod et firma, som i henhold til en betinget købsaftale skyldte boet kr. 1.6 millioner, idet bobestyreren havde opgivet at føre sag imod firmaet, bl.a. fordi der ikke var tid eller likviditet til at føre en sag, som måske ville komme til at koste kr. 100.000, 00. Idet advokaten i Vejle havde fejlinformeret mig om, at det kostede kr. 20.000, 00 at udtage stævningen, var der gået så meget tid, at der kun var 1 uge til, at stævningen skulle være indsendt. Jeg blev således nødt til at indsende stævningen selv, men på grund af et internetnedbrud og problemer med at åbne halvdelen af de 94 bilag til stævningen, som var på 12-13 sider, var jeg blevet så belastet, at jeg ikke magtede at finde en del papirer frem, som bobestyreren manglede at modtage. Jeg anmodede derfor skifteretten i Kolding om at få en udsættelse på 7-10 dage, men dette blev nægtet mig, og jeg blev endnu en gang overlegent truet med, at såfremt jeg ikke havde lovligt forfald, ville jeg kunne risikere, at politiet hentede mig og tilbageholdt mig, indtil et nyt retsmøde kunne finde sted. Jeg blev flere gange truet med polititilbageholdelse, og jeg havnede i en situation, hvor ingen ville hjælpe mig. Skifteretten ville ikke give mig en kortvarig udsættelse, min advokat i Vejle ville ikke kontakte skifterettens leder for at sige, at jeg ikke kunne møde frem, men at han ville sende papirerne, så snart jeg var blevet rask, og den læge, som jeg henvendte mig til, ville heller ikke som følge af, at han ikke kunne påvise min sygdom eller udmattede tilstand i form af en blodprøve eller i form af et forhøjet blodtryk, give

mig en erklæring på, at jeg ikke kunne møde frem i skifteretten d. 13. april 2016. Faktum var, at jeg grundet udmattelse efter at have siddet og arbejdet i flere nætter med den stævning, som senere blev afvist som følge af, at fristen var blevet overskredet, var ganske ude af stand til at finde papirer frem og møde op i skifteretten. Jeg var stærkt generet af og påvirket af, at skifteretten flere gange havde truet mig med polititilbageholdelse, og det er min opfattelse, at der ikke er nogen rimelighed i, at en skifteret kan tillade sig at behandle en arving som om, at denne er tiltalt i en straffesag, og når man også tager i betragtning, at jeg ikke

bevidst tilbageholdt noget regnskabsmateriale, finder jeg behandlingen af mig ganske utilstedelig.

Jeg har bemærket mig, at selve forarbejdet til **loven vedr. fremmøde i retten**, er blevet lavet således, at det er op til den enkelte skifteret at vurdere, om man skal give en udsættelse og ligeledes, på hvilken måde en arving skal behandles. Jeg havde aldrig forestillet mig, at jeg som enearving i et solvent bo, kunne komme ud for noget lignende, men jeg er ikke i tvivl om, at jeg blev udsat for den behandling, som blev mig til del, som følge af, at jeg havde sat mig op imod bobestyrer og skifteret og indsendt flere klager over bobestyrerbehandlingen.

Jeg forespurgte den århusianske advokat, Jørgen U. Grønborg, som jeg på det tidspunkt fik rådgivning fra, om det var almindelig praksis at true arvinger med polititilbageholdelse, hvilket han bestemt ikke mente var normal praksis. I det hele taget var det et ganske usædvanligt bobestyrerbo, idet det ikke var normalt, at der var så stor strid imellem en bobestyrer og boets eneste arving, som det var tilfældet i forbindelse med dette dødsbo.

Advokat Jørgen U. Grønborg forsøgte at bistå mig med råd og vejledning og i forbindelse med mit ønske om at beholde den ejendom, som jeg havde udtaget under det private skifte, gav han udtryk for, at jeg som arving i henhold til Arvelovens § 6 havde en udtagelsesret til hele ejendommen eller til dele af den. På trods af, at min advokat i Vejle havde skaffet kontakt til en invenstor, som gerne ville købe et delareal af ejendommens jord, var bobestyreren ikke interesseret i dette, da han som nævnt kun havde interesse i at komme til at sælge ejendommen, enten i fri handel eller på tvangsauktion.

Jeg gjorde et par gange Vestre Landsret opmærksom på, at jeg havde udtaget ejendommen under det private skifte, bl.a. i et tillæg til en kære af 3. maj 2016, hvorefter landsretten udbad sig en kommentar fra bobestyrerens side. På trods af, at denne ved at henvise til dødsboskattelovens § 5 benægtede, at der havde fundet en

udtagelse sted, gjorde Vestre Landsret sig ikke den ulejlighed at se på, hvad det var for et svar, bobestyreren var kommet med. Det forholdt sig nemlig således, at der i forbindelse med min udtagelse af ejendommen **ikke var tale om en á conto udlæg**, men om **en beslutning om en overdragelse af samtlige aktiver og passiver til mig selv**, og som advokat Jørgen U. Grønborg havde gjort gældende, er det således, at **beslutninger, truffet under en bobehandlingsform ikke bliver ugyldige, selv om boet er overgået til en anden bobehandlingsform**. Imidlertid var bobestyreren ikke interesseret i at anerkende, at jeg havde udtaget ejendommen, idet han dermed ville få mindre indflydelse og magt over boet. Idet hverken skifteretten eller landsretten ønskede at tage stilling til, om jeg havde udtaget ejendommen, var det muligt for bobestyreren at fortsætte i samme spor som hidtil.

Min daværende advokat i Vejle gav udtryk for en opfattelse af, at man blev kørt over af systemet, såfremt man ikke havde en finansiering til at betale boets omkostninger med, men dette er ikke en korrekt iagttagelse, idet bobestyreren på trods af den finansiering, som jeg senere kunne stille med, alligevel fortsatte med at gennemføre sin fogedsag imod mig. Som følge af to gamle kendelser fra skifteretten og landsretten fra foråret 2016, som ikke afspejlede boets forhold, således som de var blevet, efter at jeg også havde skaffet mig en finansiering til betaling af boets omkostninger, stadfæstede fogedretten i Kolding bobestyrerens anmodning om udsættelse af mig af den ejendom, som jeg i henhold til Arvelovens § 6 havde en ret til at udtage. Jeg kærede efterfølgende fogedrettens kendelse til Vestre Landsret, som endnu en gang tilsidesatte min arveret, idet landsretten benyttede det argument, at den omstændighed, at jeg havde en finansiering fra et unavgivent pengeinstitut, kunne ikke føre til andet resultat. Jeg havde i min kære forsøgt at forklare landsretten, at årsagen til, at bankens navn blev holdt skjult, havde relation til, at jeg frygtede for, at bobestyreren ville gøre alt, hvad han kunne for at påvirke banken til ikke at yde mig lånet.

Vestre Landsret havde i forbindelse med fogedsagen vurderet, at jeg havde behov for advokatbistand til denne sag, men på trods af, at min beskikkede advokat, Grethe Opstrup, Holst Advokater, Århus, havde fremlagt en procedure, der påviste, at jeg havde udtaget ejendommen under det private skifte, og på trods af, at hun også ved de beregninger, som jeg havde fået udarbejdet af Søhøjlandets Regnskabskontor, kunne påvise, at jeg var i stand til at betale boets omkostninger, blev denne procedure tilsidesat, idet fogedretten kun fungerede som bobestyrerens forlængede arm. Min advokat havde også gjort gældende, at fogedretten ikke kunne tage stilling til, om jeg havde udtaget ejendommen, og at et sådant spørgsmål skulle afgøres ved en dom og ikke afgøres af en fogedret.

Efter at bobestyreren havde fået kørt fogedsagen igennem og fået tilladelse til at udsætte mig af ejendommen, trak han senere selv sagen tilbage, idet han, efter at jeg havde fået en ny advokat sat på sagen imod bobestyrer og skifteret, åbenbart har følt sig nødsaget til at gøre dette. Min advokat havde ved sin tiltræden bedt bobestyreren om at samarbejde omkring en overdragelse af ejendommen til mig, men bobestyreren havde i første omgang ikke vist sig villig til at samarbejde, hvilket ellers er et krav, når det drejer sig om et solvent dødsbo. Min advokat klagede derefter over bobestyreren til skifteretten i Kolding, som endnu en gang støttede bobestyreren i, at han ikke skulle samarbejde. Efter et stykke tid kom bobestyreren selv ud af den busk, som han havde forsøgt at gemme sig i, og han foregav derefter, at han ville indlede et samarbejde. Imidlertid måtte min advokat henvende sig personligt til skifterettens leder for at få et forslag til, på hvilken måde man kunne foretage overdragelsen af ejendommen, og det blev foreslået, at der skulle udarbejdes et betinget arveudlægsskøde til undertegnede. Bortset fra, at bobestyreren endnu en gang forsøgte at argumentere for, at han mente, at det var nødvendigt at sælge ejendommen, er bobehandlingen nu nået dertil, at der er blevet udarbejdet et betinget arveudlægsskøde til undertegnede.

Denne bobehandling har været særdeles vanskelig som følge af, at bobestyreren ikke har forsøgt at samarbejde med mig, men tværtimod har forsøgt at tiltage sig hele magten over boet. Dette har kunnet lade sig gøre som følge af, at skifterettens leder har støttet bobestyreren igennem hele bobehandlingen, foruden at Vestre Landsret har stadfæstet alle kendelser, som er kommet fra skifteretten.

Jeg har igennem samtaler med flere advokater kunnet konstatere, at der er **en stor tendens til, at landsretten stort set stadfæster alle kendelser, som kommer fra skifteretten**, hvilket også afspejler, at der er noget, som ikke fungerer efter hensigten, idet det er ganske klart, at det ikke er arvingerne, som blot giver udtryk for en kritik, som ikke er velbegrundet. For mig at se, er der ikke nogen tvivl om, at **landsretten ved at forsøge at stadfæste alle kendelser fra skifteretten forsøger at cementere magten inden for systemet.**

I den forbindelse kan jeg også henvise til, at en tidligere dommer i det danske retsvæsen har udtalt følgende:

1)“Når dommere kender advokater, bliver de blinde på det ene øje”.

2)“I min ungdom var det således, at landsretten altid lod tvivlen komme skifteretten til undsætning, men ikke arvingerne”.

Det kan således konkluderes, at der er forhold inden for relationen imellem skifteret og landsret, som ikke er, som de bør være. Det er jo landsrettens pligt at foretage neutrale, juridiske vurderinger, men dette er der ikke tale om. Dette er der imidlertid ikke tale om for landsrettens vedkommende, idet den har til hensigt at støtte bobestyrer og skifteret, hvorfor arvingerne og disses rettigheder trædes under fode.

Undertegnede, som er datter af en afdød landsretssagfører, og som selv har læst Jura på Åbent Universitet, havde aldrig før mødet med virkelighedens verden, således som den udfolder sig i retssystemet, haft en anelse om, hvad der egentlig foregår! Jeg kan ikke benægte, at jeg har fået en **stor mistillid til systemet** og ganske tabt min respekt over for dette system.

Forslag til ændringer af de regler, som skal være gældende for behandling af bobestyrerboer i skifteretterne i Danmark:

Reglerne skal og må laves om, således at arvinger ikke behandles som om, at de var uden rettigheder. Politikerne er nødt til at åbne øjnene for, at der er noget galt inden for retsvæsenet i Danmark. Det kan ikke være meningen, at det skal være en ren kamp at være arving i et bobestyrerbo. Retssystemet er som andre systemer farlige, idet systemer har det med at misbruge den magt, som ligger som en mulighed i dette system. Der skal derfor være et helt anderledes retssystem i Danmark, som ikke kun giver mulighed for, at man kan kæde afgørelser til højere retsinstanser, men derimod giver en bedre mulighed for, at man kan klage over eller stævne de mennesker, som er en del af systemet, idet et menneske, som er dommer, skifteretsleder eller bobestyrer, nu engang aldrig kan være inkarnationen af begreber som retfærd og ufejlbarlighed.

I første omgang skal politikerne ændre bestemmelsen vedr. autoriserede bobestyrere, således at arvinger får mere indflydelse på, hvem der skal bestyre et bo. Det er trods alt arvingerne og ikke bobestyrerne, som er boets egentlige arvinger. Der er jo noget, som er helt forkert, såfremt en arving kan konstatere, at det egentlig er bobestyreren, som er boets reelle arving! Jeg har ved flere lejligheder kunnet konstatere, at det forholdt sig på den måde, at det egentlig var bobestyreren, som var blevet boets reelle arving og ikke undertegnede på trods af, at jeg er indsat som arving i en testamente.

Det er derfor på tide, at politikerne får ændret systemet i Danmark bl.a. inden for skifteretsområdet, da reglerne i alt for høj grad giver bobestyrere mulighed for at

udnytte et dødsbo til egen fordel, således at de arvinger, som burde være boets egentlige arvinger, som forholdene er i dag, meget nemt kan gå hen og blive til boets tabere.

Havde jeg ikke kæmpet en daglig kamp igennem næsten to år, og var det ikke lykkedes for mig at skaffe en advokat fra Nordjylland til at varetage mine interesser i boet efter min afdøde morbror, ville jeg aldrig have kunnet hamle op med en bobestyrer, som under hele boets behandling har været støttet af såvel skifteretten som af landsretten.

Det er derfor på tide, at det er arvingernes tarv, der bliver sat i centrum, således at en bobestyrer ikke med skifterettens hjælp kan tilsidesætte arvingens/arvingernes interesser for selv at få det størst mulige udkomme af et bobestyrerbo.

Det er på tide, at der tages hånd om arvinger og det enkelte menneskes ret i forhold til et system, som tænker mere på magt og i nogle tilfælde på berigelse, end på det retfærdighedsbegreb, som er og bør være Juraens egentlige anliggende, også inden for skifteretsområdet.

Det er vores politikeres ansvar, at der ikke er sket tiltag til at ændre på regler vedr. bobestyrerboer og til at sikre arvingers rettigheder på trods af, at en advokat som Erik Frodelund allerede for omkring 5 år siden forsøgte at råbe politikerne op. Det er på tide, at politikerne vågner op, da vi ellers må forsøge at få pressen til at vågne op! **Forholdene skal ændres, således at arvingerne kommer mere i centrum, og at bobestyrernes magt bliver indskrænket.**

D. 20. november 2017.

Lisbeth Askjær-Larsen.